

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/74/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8310212130
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8310212130.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci navrhovateľky Mgr. Z. Z., bytom N. U. XX, právne zastúpenej JUDr. Ivanom Humeníkom, advokátom Advokátskej kancelárie h & h PARTNERS, so sídlom Mäsiarska 6, 040 01 Košice, proti odporcovi Z. N., bytom E. H. L., Q. XXX, právne zastúpenému JUDr. Renátou Vorobeľovou, advokátkou AK so sídlom Nám. slobody 2, Humenné, o zaplatenie 16 378,53 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľky a odporcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 15C/29/2011-236 zo dňa 10.01.2012 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Náhradu trov odvolacieho konania navrhovateľke n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke 16 378,53 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 09.06.2010 do zaplatenia, 9% úrok z omeškania zo sumy 19 335,76 eur od 11.05.2010 do 08.06.2010 a trovy konania na účet právneho zástupcu navrhovateľky vo výške 8 947,03 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľky zamietol.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 451 ods. 1, 2; 517 ods. 2; 544 ods. 1, 2; 657 Občianskeho zákonníka, pričom konštatoval, že predmetom tohto konania je zaplatenie istiny 16 378,53 eur, ktorá je tvorená súčtom dvoch nárokov navrhovateľky - nesplatenej pôžičky zo strany odporcu a bezdôvodného obohatenia na jeho strane, ktorého vydania sa navrhovateľka domáhala.

V rámci vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa za preukázané, že navrhovateľka na účet odporcu v čase od septembra 2008 do marca 2009 postupne poukazovala finančné čiastky, ktorých súčet dosiahol sumu 14 220,- libier šterlingov.

Medzi účastníkmi ostal v priebehu konania sporný účel ich použitia, resp. poskytnutia. Kým navrhovateľka trvala na tom, že peniaze odporcovi požičiavala, odporca tvrdil, že z jej strany boli poskytované na plánované spoločné podnikanie. Svoje tvrdenie však nijako nepreukázal. Naopak, z existujúcich písomných dôkazov - z potvrdenia zo dňa 25.06.2009 a z čestného vyhlásenia z 26.04.2010

je zrejmy záväzok odporcu voči navrhovateľke a jeho ochota splatiť ho, najskôr do 15.07.2009 a neskôr do 10.05.2010.

Súd prvého stupňa ďalej konštatoval, že v konaní nebolo preukázané, že odporca tieto listiny podpísal pod nátlakom. Navyše časť uznanej dlžnej sumy odporca navrhovateľke uhradil, a to dňa 08.06.2010 v sume 2 600,- libier.

Pokiaľ ide o druhú časť nároku navrhovateľky z dôvodu dlžného nájomného v sume 2.533,- libier šterlingov, t. j. 2 881,02 eur, aj túto časť mal súd prvého stupňa za preukázanú, a to výpismi z účtu navrhovateľky, ktorá nájomné poukazovala v plnej výške v mesačných intervaloch. Aj keď obrana odporcu spočívala v tom, že polovicu nákladov navrhovateľke následne v hotovosti, toto tvrdenie dostatočne nepreukázala a z výpovede jeho sestry ako svedkyne vyplynulo, že pri odovzdávaní peňazí navrhovateľke počas bývania v prenajatom dome účastníkov nikdy nebola.

Pokiaľ ide o listinné dôkazy, a to potvrdenie zo dňa 25.06.2009 a čestné vyhlásenie zo dňa 26.04.2009, súd prvého stupňa konštatoval, že sa stotožnil s názorom právneho zástupcu navrhovateľky, podľa ktorého dohoda z 26.04.2010 unifikuje všetky dovtedajšie vzájomné práva a povinnosti účastníkov a právnu úpravu vzájomných vzťahov, vychádzajúcu z tejto dohody, považoval aj súd prvého stupňa za rozhodujúcu pri vyčíslívaní nároku navrhovateľky s tým, že ak od záväzku odporcu - ním uznanej sumy 17 000,- libier sa odpočíta uhradená čiastka 2 600,- libier, je rozdiel 14 400,- libier, ktorý po prepočítaní podľa vtedy platného kurzu NBS činí 16 378,53 eur.

Vo vzťahu k požadovanej zmluvnej pokute vo výške 30% z dlžnej sumy, súd prvého stupňa túto navrhovateľke nepriznal s poukázaním na to, že zmluvná pokuta medzi účastníkmi nebola dohodnutá tak, ako to predpokladá právna úprava tohto inštitútu v zmysle ustanovenia § 544 Občianskeho zákonníka. Zmluvnú pokutu si navrhovateľka uplatnila až potom, čo ju súd prvého stupňa vyzval na spresnenie úroku z omeškania, ktorý bol v podanom návrhu na začatie konania uvedený ako nezákonné príslušenstvo pohľadávky vo výške 120 % ročne. Aj keď navrhovateľka úrok z omeškania spresnila v zmysle platnej legislatívy, upustenú časť príslušenstva transformovala do zmluvnej pokuty, ktorú si uplatnila vo výške 30 %.

Súd prvého stupňa za daných okolností, prihliadajúc na znenie ustanovenia § 544 Občianskeho zákonníka preto nárok navrhovateľky v prevyšujúcej časti zamietol.

Návrhu navrhovateľky vyhovel v rozsahu požadovanej istiny a zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 16 378,53 eur s požadovaným úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 09.06.2010 do zaplatenia a 9 % ročne zo sumy 19 335,76 eur od 11.05.2010 do 08.06.2010, pretože pri rozhodovaní o úroku z omeškania prihliadol na odporcom uhradenú sumu 2 600,- libier (2 957,23 eur) dňa 08.06.2010.

Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa právne podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pričom konštatoval, že trovy konania úspešnej navrhovateľky v celkovej výške 8 947,03 eur predstavuje zaplatený súdny poplatok za návrh v sume 982,50 eur a trovy jej právneho zastúpenia, vypočítané podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z. vo výške 7 964,53 eur za 16 úkonov právnej služby po 320,34 eur - prevzatie a príprava zastúpenia dňa 31.08.2011, podanie návrhu na vydanie platobného rozkazu na súd dňa 14.10.2010, vyjadrenie k odporu odporcu dňa 20.01.2011, účasť na pojednávaní dňa 25.03.2011, špecifikácia častí žalobného návrhu zo dňa 28.03.2011, vyjadrenie k návrhu odporcu na prerušenie konania dňa 03.05.2011, účasť na pojednávaní dňa 05.05.2011, doplnenie vyjadrenia k návrhu na prerušenie konania zo 06.05.2011, účasť na pojednávaní dňa 08.09.2011, účasť na pojednávaní dňa 13.10.2011, doplnenie vyjadrenia k návrhu na prerušenie konania a k dôkazom zo 17.10.2011, vyjadrenie k podaniu odporcu a k dôkazom z 24.10.2011, účasť na pojednávaní dňa 04.11.2011, účasť na pojednávaní dňa 09.12.2011, účasť na pojednávaní dňa 20.12.2011, účasť na pojednávaní dňa 10.01.2012, 2 x režijný paušál po 7,21 eur, 14 x režijný paušál 7,41 eur a 1 x režijný paušál po 7,63 eur. Za jeden úkon právnej služby priznal štvrtinovú odmenu v sume 80,08 eur, pretože

pojednávane dňa 23.06.2011 bolo odročené bez prejednávania veci. Cestovné náhrady boli priznané za 9 ciest na súdne pojednávanie na trase E. - D. a späť v celkovej sume 496,46 eur a náhrada za stratu času pri uvedených cestách po 8 polhodín za každú cestu v celkovej sume 1070,50 eur (jedna polhodina pri prvých ôsmich cestách v sume 12,35 eur, pri deviatej ceste v sume 12,71 eur). K priznanej odmene, režijnému paušálu a náhradám súd prirátal aj uplatnenú daň z pridanej hodnoty 20 %, pretože právny zástupca navrhovateľky preukázal, že je platiteľom tejto dane. Právnomu zástupcovi navrhovateľky však nepriznal odmenu za návrh na pripustenie zmeny žalobného návrhu z 30.11.2010, pretože k navrhovanej zmene navrhovateľka pristúpila až z podnetu súdu z dôvodu nezákonne uplatneného príslušenstva, ďalej mu nebola priznaná odmena za vyjadrenie k podaniu právnej zástupkyne odporcu z 12.10.2011, pretože takéto vyjadrenie v spise nie je, resp. je len súčasťou vyjadrenia zo 17.10.2011; okrem toho si právny zástupca uplatnil odmenu za sťažnosť na postup súdu kvôli zbytočným priesťahom zo 16.11.2011, pričom odmenu mu súd prvého stupňa nepriznal, pričom uviedol, že takéto podanie tiež nie je súčasťou súdneho spisu, a uplatnil si aj odmenu za vypracovanie písomného podania na súd zo 04.01.2012 - záverečnej reči a konečného zhodnotenia stavu veci, ktoré v písomnej podobe takisto v spise absentuje, a teda ani za tento úkon súd prvého stupňa odmenu právnomu zástupcovi nepriznal. Rovnako nepriznal odmenu advokátovi za predloženie dôkazov na preukázanie tvrdení navrhovateľa v konaní zo dňa 18.03.2011, pretože sa jedná o predloženie listinných dôkazov bezprostredne po podanom odpore odporcu, keď sa vydaný platobný rozkaz zo zákona zrušil, a ktoré mali byť priložené ako dôkazy už k podanému návrhu na vydanie platobného rozkazu.

K náhrade trov úspešnej navrhovateľky súd prvého stupňa zaviazal neúspešného odporcu v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie navrhovateľka, a to proti výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti a proti výroku o trovách konania a odporca.

Podľa navrhovateľky súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, keď konštatoval, že zmluvná pokuta nebola medzi účastníkmi dohodnutá tak, ako to predpokladá právna úprava tohto inštitútu. V danom prípade nie je rozhodujúce, ako zmluvné strany označia svoju dohodu, resp. či použijú priamo označenie „zmluvná pokuta“, nakoľko rozhodujúci je v tomto prípade obsah ich zmluvného dojednania. V písomnej dohode (čestnom vyhlásení), uzavretej medzi navrhovateľkou a odporcom dňa 26.04.2010, ktorou sa odporca zaviazal zaplatiť navrhovateľke celkovú sumu 17 000,- libier s dátumom splatnosti 10.05.2010, bola pre prípad omeškania odporcu so splatením dlžnej sumy v stanovenej lehote splatnosti v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona dojednaná v zákonom stanovenej forme aj zmluvná pokuta. Bez ohľadu na skutočnosť, že peňažná suma (sankcia) vo výške 10 % mesačne z dlžnej sumy, dojednaná pre prípad omeškania odporcu so splnením povinnosti splatiť dlh vo výške 17 000,- libier v lehote do 10.05.2010 bola účastníkmi tejto dohody ako právnymi laikmi označená ako „úrok z omeškania“, z obsahu tohto ich zmluvného dojednania nepochybne vyplýva, že ide o sankciu za porušenie zmluvne stanovenej povinnosti, konkrétne povinnosti splatiť peňažný dlh v zmluvne stanovenej lehote splatnosti. Predmetné dojednanie o zmluvnej pokute spĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti, nakoľko v súlade s ustanovením § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka bola pri jeho dojednaní dodržaná písomná forma a explicitne stanovená aj výška zmluvnej pokuty. Súd v rozsudku ani neuviedol, ktorá z predpísaných náležitostí v dojednaní o zmluvnej pokute absentuje a obmedzil sa len na konštatovanie, že zmluvná pokuta nebola medzi účastníkmi dohodnutá tak, ako to predpokladá právna úprava tohto inštitútu.

Pokiaľ súd prvého stupňa konštatoval, že navrhovateľka si uplatnila zmluvnú pokutu vo výške 30 % ročne z dlžnej sumy až v návrhu na pripustenie zmeny žalobného návrhu, takéto strohé konštatovanie bez súčasného definovania jeho presahu na súdom uvádzané nesplnenie zákonom predpísaných obligatórnych náležitostí dojednania o zmluvnej pokute, nemôže byť dôvodom na zamietnutie nároku na zmluvnú pokutu v celom rozsahu. Ustanovenie § 95 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku reprezentuje dispozičnú zásadu. Uplatnenie nároku na zmluvnú pokutu po začatí konania nezakladá prekážku jej priznania v rozhodnutí vo veci samej, pokiaľ boli pri jej dojednaní a uplatnení dodržané všetky zákonom predpísané náležitosti.

V rámci písomnej dohody (čestné vyhlásenie), uzavretej medzi navrhovateľkou a odporcom dňa 26.04.2010 boli dodržané všetky obligatórne náležitosti predpísané zákonom pre platné a účinné dojednanie o zmluvnej pokute ako sankcie za porušenie povinnosti odporcu splatiť peňažný dlh v stanovenej lehote splatnosti.

Preto podľa navrhovateľky rozhodnutie o zamietnutí návrhu v rozsahu uplatnenej zmluvnej pokuty vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti výroku o trovách konania podala navrhovateľka v rozsahu, v ktorom súd prvého stupňa nepriznal jej právnomu zástupcovi odmenu a režijný paušál za úkon právnej služby - písomné podanie na súd zo dňa 04.01.2012 - záverečná reč a konečné zhodnotenie skutkového stavu a právneho stavu veci, doplnenie vyčíslenia trov právneho zastúpenia.

Vo vzťahu k trovám konania, navrhovateľka v odvolaní namietala nepriznanie odmeny za úkon právnej služby - písomné podanie na súd zo dňa 04.01.2012 - Záverečná reč a konečné zhodnotenie skutkového a právneho stavu veci, doplnenie vyčíslenia trov právneho zastúpenia, vo výške 320,34 eur bez DPH a k nemu prislúchajúci režijný paušál vo výške 7,63 eur bez DPH, ktoré podľa súdu v písomnej podobe v spise absentuje.

Odôvodnenie nepriznania odmeny a režijného paušálu za uvedený úkon právnej služby neobstojí z právneho a ani skutkového hľadiska, nakoľko predmetné písomné podanie bolo právny zástupcom navrhovateľky zasielané súdu elektronicky dňa 04.01.2012 a právny zástupca navrhovateľky obdržal potvrdenie o podaní, prijatí predmetného podania ako aj o platnosti elektronického podpisu po úplnom overení, ktoré súčasne predkladá ako dôkaz preukazujúci jeho tvrdenie.

Na základe uvedeného navrhovateľka žiadala, aby odvolací rozsudok v ňou napadnutej časti zmenil tak, že uloží odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke zmluvnú pokutu vo výške 30 % ročne zo sumy 19 335,76 eur od 11.05.2010 do 08.06.2010, vo výške 30 % ročne zo sumy 16 378,53 eur od 09.06.2010 do zaplataenia a trovy prvostupňového konania vo výške 9 340,60 eur a súčasne uloží odporcovi zaplatiť navrhovateľke trovy odvolacieho konania celkom vo výške 393,57 eur.

Proti vyhovujúcej časti rozsudku včas podal odvolanie odporca. V odvolaní uviedol, že súd prvého stupňa sa pri svojom rozhodovaní uspokojil len s tvrdeniami navrhovateľky a ňou predloženými listinnými dôkazmi, keď navrhovateľka vždy uvádzala, že išlo o pôžičku a nie o vklad do spoločného podnikania. Pritom navrhovateľka sama a aj jej svedkyňa O. N. vo svojej výpovedi uviedli, že išlo o spoločné podnikanie. Pri spoločnom podnikaní musí každý znášať mieru rizika, a teda peniaze, ktoré vložila navrhovateľka do spoločného podnikania, nemožno považovať za pôžičku odporcovi. Odporca v tomto konaní mal dôkaznú núdzu, keďže vzhľadom na časový rozmer nebolo možné zabezpečiť listinné dôkazy z banky z B., ktoré by mohli vyvrátiť tvrdenia navrhovateľky. Z toho, akými listinnými dôkazmi disponuje navrhovateľka je zrejmé, že sa pripravovala na uplatňovanie si práva súdnou cestou, a to z titulu údajnej pôžičky.

Čestných vyhlásení, o ktoré sa opiera právny základ celého sporu, bolo navrhovateľskou spísaných viacero, a tieto podsúvala na podpis odporcovi. Tento ich podpísal pod nátlakom. Nie je pravdivé tvrdenie navrhovateľky, že odporca jej zaplatil sumu 2 600,- libier ako splátku pôžičky. Táto suma bola zaplataená rodičmi odporcu navrhovateľke za to, aby ich neobťažovala nepríjemnými telefonátmi, týkajúcimi sa odporcu, teda ich syna.

Prvostupňový súd sa nevysporiadal s návrhom na prerušenie konania, nevyčkal právoplatné rozhodnutie v trestnej veci, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 4T/117/2011, pretože v tomto konaní si navrhovateľka tiež uplatňovala škodu.

Na základe uvedeného odporca žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrh navrhovateľky zamietne, resp. aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci svojich kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal napadnuté výroky rozsudku súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré im predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ustanovením § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 12.03.2013 o 10,15 hod. a zistil, že odvolanie navrhovateľky a odporcu nie je dôvodné.

Zo spisu vyplýva, že navrhovateľka sa návrhom na vydanie platobného rozkazu zo dňa 14.10.2010, doručeným súdu prvého stupňa dňa 15.10.2010 domáhala, aby súd uložil odporcovi zaplatiť jej 16 378,53 eur spolu s 10 % mesačným úrokom z omeškania zo sumy 19 335,76 eur od 11.05.2010 do 08.06.2010, s 10 % mesačným úrokom z omeškania zo sumy 16 378,53 eur od 09.06.2010 do zaplatenia a trovy konania celkom vo výške 2 431,05 eur, pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 999,- eur a trov právneho zastúpenia vo výške 1 432,05 eur.

Navrhovateľka odvodzovala svoj nárok od zmlúv o pôžičke, pričom tvrdila, že medzi ňou a odporcom došlo k uzavretiu viacerých zmlúv o pôžičke, na základe ktorých prenechala odporcovi finančné sumy vo forme hotovosti aj bezhotovostných prevodov.

Keďže zmlúv o pôžičke bolo medzi navrhovateľkou a odporcom uzavretých niekoľko, dňa 26.04.2010 uzavreli účastníci dohodu (podpísanie čestného vyhlásenia), ktorou upravili svoje vzájomné práva a povinnosti z predchádzajúcich zmlúv o pôžičke. V súlade s touto dohodou sa odporca zaviazal zaplatiť navrhovateľke celkovú sumu 17 000,- eur (prepočítanú podľa kurzu NBS, platného ku dňu 14.10.2010 - 1 eur = 0,8792 GBP, v hodnote 19 335,76 eur), s dátumom splatnosti 10.05.2010. Pre prípad omeškania dlžníka so splnením záväzku bol v rámci tejto dohody dojednaný úrok z omeškania, a to vo výške 10 % z dlžnej sumy za každý mesiac omeškania dlžníka.

Vo vyššie uvedenej lehote k splneniu celého záväzku zo strany odporcu nedošlo, pričom odporca uhradil navrhovateľke dňa 08.06.2010 len časť dlžnej sumy, a to vo výške 2 600 L (prepočítaná podľa kurzu NBS, platného ku dňu 14.10.2010 - 1 eur = 0,8792 GBP, v hodnote 2 957,23 eur).

Odporca záväzok v neuhradenej časti v prospech navrhovateľky nesplnil.

Dňa 08.09.2010 navrhovateľka zaslala odporcovi písomnú výzvu na zaplatenie dlžnej sumy, v ktorej bol odporca dodatočne vyzvaný na splnenie záväzku, a to v lehote do 14.09.2010.

Dňa 28.09.2010 sa v kancelárii právneho zástupcu navrhovateľky uskutočnilo rokovanie s odporcom, ktorého predmetom bola dohoda o uhradení nespletenej časti záväzku odporcu. Napriek tomu, že odporca prisľúbil uhradenie dlhu, svoj prisľub do dňa podania návrhu nesplnil.

Pre nesplnenie dlhu odporcom do posledného dňa dodatočnej poskytnutej lehoty a ani do dňa podania návrhu, navrhovateľka podala návrh na vydanie platobného rozkazu.

K návrhu na vydanie platobného rozkazu pripojila navrhovateľka formulár - platobný rozkaz, čestné vyhlásenie zo dňa 26.04.2010, osvedčenie o registrácii pre daň z pridanej hodnoty právneho zástupcu navrhovateľky, plnomocenstvo pre JUDr. Ivana Humeníka, Výzvu odporcovi na zaplatenie peňažnej pohľadávky zo dňa 08.09.2010.

Súd prvého stupňa doručil právnomu zástupcovi navrhovateľky dňa 22.11.2010 výzvu zo dňa 16.11.2010, v ktorej konštatoval zistenie, že v návrhu si navrhovateľka uplatňuje nezákonné príslušenstvo - 10% úrok z omeškania z dlžných súm, t. j. 120 % úrok z omeškania ročne, ktoré je v zjavnom rozpore s právnymi predpismi.

Na základe predmetnej výzvy mala navrhovateľka oznámiť prvostupňovému súdu, či svoj návrh v konaní zmení, alebo udeľuje súhlas na postup podľa § 172 ods. 7 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku, teda na vydanie platobného rozkazu len v časti, ktorej sa rozpor netýka, s poučením, že v prípade, že navrhovateľka nebude na výzvu súdu v určenej lehote reagovať, súd platobný rozkaz nevydá a vo veci nariadi pojednávanie.

Dňa 30.11.2010 doručila navrhovateľka súdu prvého stupňa návrh na pripustenie zmeny žalobného návrhu s prílohou - upraveným formulárom platobného rozkazu.

Upraveným návrhom sa navrhovateľka domáhala vydania platobného rozkazu proti odporcovi na zaplatenie sumy 16 378,53 eur spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 19 335,76 eur od 11.05.2010 do 08.06.2010, zo sumy 16 378,53 eur od 09.06.2010 do zaplatenia, zmluvnej pokuty vo výške 30 % ročne zo sumy 19 335,76 eur od 11.05.2010 do 08.06.2010, zo sumy 16 378,53 eur od 09.06.2010 do zaplatenia a trov konania celkom vo výške 2 820,83 eur.

Súd prvého stupňa vydal dňa 10.12.2010 platobný rozkaz č. k. 17Ro/154/2010-27, ktorým uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľke do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu sumu 16 378,53 eur s ročným úrokom z omeškania vo výške 9 % zo sumy 19 335,76 eur od 11.05.2010 do 08.06.2010, zo sumy 16 378,53 eur od 09.06.2010 do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 30 % ročne zo sumy 19 335,76 eur od 11.05.2010 do 08.06.2010, zo sumy 16 378,53 eur od 09.06.2010 do zaplatenia, trovy konania vo výške 982,50 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 1 432,05 eur právnomu zástupcovi navrhovateľky.

Proti predmetnému platobnému rozkazu podal odporca dňa 28.12.2010 odpor, ktorý odôvodnil tým, že s navrhovateľkou nikdy žiadnu dohodu o pôžičke zo dňa 10.04.2010 neuzavrel, ani žiadnu takúto dohodu nepodpísal. Medzi ním a navrhovateľkou nie je žiadny právny vzťah, na základe ktorého by navrhovateľka mala voči odporcovi akúkoľvek pohľadávku. Je pravdou, že navrhovateľka mu návrh takejto dohody zaslala, odporca ju však nikdy nepodpísal. V predmetnej veci podal oznámenie orgánom činným v trestnom konaní, nakoľko má podozrenie, že navrhovateľka na predmetnej dohode sfaľovala jeho podpis.

Odporca predložil spolu s odporom čestné vyhlásenie zo dňa 26.04.2010.

Navrhovateľka sa k odporu odporcu vyjadrila podaním zo dňa 20.01.2011, v ktorom uviedla, že tvrdenie odporcu o tom, že s navrhovateľkou žiadnu dohodu o pôžičke neuzavrel, ani žiadnu takúto dohodu nepodpísal, je nepravdivé a zavádzajúce, o čom svedčia predovšetkým súdu predložené výpisy z účtu navrhovateľka. Predmetné výpisy bezpochyby preukazujú, že zo strany navrhovateľky došlo k prenechaniu niekoľkých finančných pôžičiek bezhotovostným prevodom v prospech odporcu.

K tvrdeniu odporcu, podľa ktorého k podpísaniu zmluvy o pôžičke medzi navrhovateľkou a odporcom nikdy nedošlo, navrhovateľka poukázala na ustanovenie § 657 Občianskeho zákonníka a k tvrdeniu odporcu, že medzi navrhovateľkou a odporcom nie je žiadny právny vzťah, na základe ktorého by mala navrhovateľka voči odporcovi akúkoľvek pohľadávku, navrhovateľka uviedla, že takéto tvrdenie je absolútne nepodložené a je právne irelevantné, a to vzhľadom na dôkazy predložené k návrhu na vydanie platobného rozkazu, ako aj s prihliadnutím na dôkazy, predložené spolu s týmto vyjadrením. Tvrdenie odporcu o neexistencii pohľadávky navrhovateľky voči nemu vyvracia aj skutočnosť, že odporca dňa 08.06.2010 navrhovateľke vrátil časť dlžnej sumy vo výške 2 600,- libier, čo samo osebe preukazuje existenciu právneho titulu, na podklade ktorého odporca čiastočne plnil svoj záväzok.

existenciu prekážky postupu konania. Od rozhodnutia v trestnom konaní nie je priamo, ani nepriamo závislý výrok o spore v tomto konaní. Existencia trestného konania vedeného proti odporcovi nepredstavuje prekážku postupu konania, ktorá by akýmkoľvek spôsobom odôvodňovala postup súdu podľa § 109 Občianskeho súdneho poriadku.

Písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 06.05.2011, doplnila navrhovateľka svoje vyjadrenie k návrhu odporcu na prerušenie konania, pričom s prerušením konania naďalej nesúhlasila.

Na základe dožiadania oznámila dňa 10.06.2011 Okresná prokuratúra Humenné prvostupňovému súdu, že navrhovateľka v tomto konaní si v rámci trestného konania neuplatnila žiadnu škodu.

Na pojednávaní dňa 08.09.2011 navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedla, že trvá v celom rozsahu na podanom návrhu. Tak ako vyplýva aj z dohody zo dňa 26.04.2010, pôžičky si účastníci navzájom odsúhlasili a zároveň si v tejto dohody dojednali aj 10 % úrok. Navrhovateľka však úrok z omeškania nežiada na základe tohto čestného vyhlásenia, ale žiada úrok, aký bol ku 11.05.2010, a to 9 % úrok z omeškania. Žiada teda priznať 19 335,76 eur s 9 % úrokom z omeškania od 11.05.2010 do 08.06.2010 a zároveň žiada úrok z omeškania vo výške 9 % zo sumy 16 378,53 eur od 09.06.2010 do zaplatenia, a to z dôvodu že odporca dňa 08.06.2010 uhradil z dlžnej sumy 2 600,- libier. Zároveň požaduje od odporcu aj zmluvnú pokutu zo sumy 16 378,53 eur od 09.06.2010 do zaplatenia. Zmluvnú pokutu si žiada z dôvodu, že v čestnom vyhlásení zo dňa 26.04.2010 omylom uvádzala 10 % úrok z dlžnej sumy, čo naozaj aj odporca podpísal, ale navrhovateľka žiada priznať zmluvnú pokutu vo výške 30 %.

Právna zástupkyňa odporcu na pojednávaní uviedla, že pokiaľ ide o čestné vyhlásenie zo dňa 26.04.2010, má pochybnosti, či ho odporca podpísal dobrovoľne, alebo pod nátlakom. Pokiaľ navrhovateľka poukazuje na to, že odporca čiastočne uznal svoj dlh, keď jej uhradil 2.600,- libier, neurobil tak z dôvodu uznania dlhu, ale z dôvodov, vyplývajúcich so zápisnice z vyšetrovania na Krajskom riaditeľstve vyšetrovania v Prešove.

Dňa 19.09.2011 doručil odporca prostredníctvom svojej právnej zástupkyne súdu prvého stupňa fotokópie častí zápisníc z trestného konania, vedeného pod ČVS: ORP-632/OEK-HE-2010. V tomto podaní zároveň uviedol, že konal pod nátlakom navrhovateľky a žiadal vypočuť svedkov - O. N..

Dňa 12.10.2011 doručil odporca súdu prvého stupňa opätovný návrh na prerušenie konania, ktorý odôvodnil tým, že proti odporcovi ako obvinenému bolo v trestnom konaní rozhodnutím sp. zn. 4T/117/2011 zo dňa 19.09.2011 vydaný trestný rozkaz, kde bolo obvinenému (odporcovi v tomto konaní) uložené nahradiť poškodenej Mgr. Z. Z. v skúšobnej dobe spôsobenú škodu 16 520,37 eur. Proti predmetnému trestnému rozkazu podal obvinený (odporca v tomto konaní) odpor.

Dňa 25.10.2011 doručila navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu súdu prvého stupňa doplnenie vyjadrenia k návrhu odporcu na prerušenie konania a k dôkazom predloženým súdu v návrhu zo dňa 12.09.2011.

V predmetnom vyjadrení okrem iného uviedla, že tvrdenie odporcu v zápisnici z konfrontácie medzi ním a navrhovateľkou zo dňa 25.03.2011, ktorá bola vykonaná v rámci trestného konania, že sumu 2 600 libier zaslali navrhovateľke rodičia odporcu z dôvodu vyhrážok zo strany navrhovateľky nie sú podložené žiadnymi dôkazmi a sú účelové v snahe zbaviť sa obvinenia v trestnom konaní. Aj tvrdenie odporcu, že konal pod nátlakom, je účelové. Obsahom právneho vzťahu navrhovateľky a odporcu je od samého počiatku požičanie peňažných prostriedkov zo strany navrhovateľky pre odporcu za účelom otvorenia autoservisu s tým, že odporca sa ich od samého začiatku zaviazal navrhovateľke vrátiť v celom rozsahu. Eventuálna účasť navrhovateľky na zisku odporcu v prípade dosiahnutia zisku z autoservisu, je len vedľajšie dojednanie v rámci zmluvného vzťahu pôžičky, ktoré nič nemení na skutočnosti, že odporca sa zaviazal všetky požičané finančné prostriedky navrhovateľke v celom rozsahu vrátiť. Dlhá

suma pritom pozostáva aj z dlžných súm za dlžné nájomné, čo súčasne vylučuje akúkoľvek formu spoločného podnikania. Dôkazom, preukazujúcim nepravdivé tvrdenie odporcu, že konal pod nátlakom, je email, ktorý zaslal odporca navrhovateľke dňa 08.04.2010 a jeho obsahom bolo aj čestné vyhlásenie, vypracované odporcom pre navrhovateľku, ktorým sa mala odporcovi zaviazat', že po uhradení sumy 17 000 eur, ktorú jej dlhuje odporca, už nebude kontaktovať nikoho z rodiny odporcu, ani jeho blízkych. Toto čestné prehlásenie odporca podpísal a predložil navrhovateľke na podpis. Vzhľadom k tomu, že odporca v tomto ním vypracovanom vyhlásení chybné uviedol sumu 17 000,- eur, miesto dlžnej sumy 17 000 libier, navrhovateľka toto čestné prehlásenie odmietla podpísať a vypracovala nové čestné prehlásenie zo dňa 26.04.2010 na sumu 17 000,- libier. Uvedené preukazuje, že odporca nekonal pod nátlakom navrhovateľky, pretože sám inicioval podpísanie druhej dohody, kde sám navrhol do dlžnej sumy započítať aj úroky z omeškania a túto stanoviť na 17 000,- libier. Odporca v tomto konaní ako aj v trestnom konaní viackrát prehlásil, že všetky požičané prostriedky navrhovateľke vráti v celom rozsahu.

Navrhovateľka k predmetnému podaniu pripojila aj čestné vyhlásenie, ktoré jej malo byť zaslané prostredníctvom mailu dňa 08.04.2011.

Dňa 25.10.2011 doručila navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu súdu prvého stupňa vyjadrenie k podaniu právnej zástupkyne odporcu a dôkazom predloženým súdu dňa 12.10.2011 a návrh na rozhodnutie o náhrade separátnych trov konania podľa § 147 ods. 1. Občianskeho súdneho poriadku.

V predmetnom podaní okrem iného uviedla, že k uplatneniu škody v trestnom konaní, vedenom pod sp. zn. 4T/117/2011 došlo až po podaní žaloby (návrhu na vydanie platobného rozkazu). K uplatneniu škody v trestnom konaní došlo až podaním zo dňa 26.07.2011.

Vzhľadom na uvedené mala navrhovateľka za to, že uplatnenie škody z jej strany v rámci adhézneho konania v trestnom konaní až po podaní žaloby v občianskom súdnom konaní nepredstavuje prekážku litispendencie, ktorá by bránila súdu pokračovať v konaní (občianskoprávnom).

Na č. I. 147 spisu je založené podanie, označené ako vyčíslenie škody spôsobenej konaním obvineného v trestnom konaní.

Súd prvého stupňa nariadil ďalšie pojednávanie na deň 04.11.2011, ktorého sa navrhovateľka zúčastnila osobne a uviedla, že suma, ktorú jej po vrátení sumy 2 600,- libier odporca naďalej dlhuje, je 14 153,- libier.

Dňa 12.12.2011 doručil právny zástupca navrhovateľky súdu prvého stupňa vyčíslenie trov právneho zastúpenia, spolu so špecifikáciou úkonom právnej služby (č. I. 204 spisu) a cestovné náhrady (č. k. 206 spisu).

Na pojednávaní, vytýčenom na 20.12.2011 bola vypočutá svedkyňa Ing. O. O..

Dňa 05.01.2012 doručil právny zástupca navrhovateľky súdu prvého stupňa podanie, označené ako Cestovné a náhrada straty času za deň 20.12.2011 a Špecifikácia úkonov právnej služby - účasť na pojednávaní 20.12.2011 a vypracovanie písomného podania na výzvu súdu - záverečná reč a konečné zhodnotenie skutkového a právneho stavu veci, doplnenie vyčíslenia trov právneho zastúpenia.

Na pojednávaní dňa 10.01.2012 bol vyhlásený rozsudok, ktorý je predmetom tohto odvolacieho konania.

Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Odvolačný súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, ako aj s dôvodmi tam uvedenými, na ktoré poukazuje

K odvolacím námietkam navrhovateľky odvolací súd konštatuje:

Podľa ustanovenia § 544 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Účelom zmluvnej pokuty je zabezpečenie splnenia zmluvnej povinnosti. Obvykle sa ňou sankcionuje porušenie základnej povinnosti z uzavretej zmluvy. Pri dojednaní zmluvnej pokuty je potrebné dbať na to, aby nešlo o dojednanie nedovolené, teda také, ktoré by svojim obsahom alebo účelom odporovalo zákonu alebo ho obchádzalo, alebo sa prialo dobrým mravom (§ 3 Občianskeho zákonníka), pretože takéto ustanovenie v zmluve by bolo absolútne neplatné (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Z obsahu písomnosti zo dňa 26.04.2010, označenej ako Čestné vyhlásenie vyplýva, že odporca sa zaviazal pre prípad neuhradenia sumy 17 000,- libier zaplatiť navrhovateľke 10% úrok z uvedenej sumy, pre každý mesiac do jej úplného splatenia.

Je nepochybné, že takto bol dojednaný úrok pre prípad neuhradenia sumy 17 000,- libier v lehote, stanovenej v predmetnom čestnom vyhlásení.

Následkom porušenia povinnosti odporcom vzniklo navrhovateľke právo na úrok z príslušnej sumy (17 000,- libier).

K argumentom navrhovateľky, že v danom nie je rozhodujúce, ako zmluvné strany označia svoju dohodu, resp. či použijú priamo označenie „zmluvná pokuta“, nakoľko rozhodujúci je v tomto prípade obsah ich zmluvného dojednania, že zmluvná pokuta bola účastníkmi ako laikmi označená ako „úrok z omeškania“ a predmetné dojednanie o zmluvnej pokute spĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti, odvolací súd konštatuje, že táto odvolacia námietka je nedôvodná.

Z dotknutej dohody zo dňa 26.04.2010, uzavretej medzi účastníkmi konania, nevyplýva, že by bola povinnosť odporcu plniť zabezpečená zmluvnou pokutou. Z citovaného ustanovenia § 544 od. 2 Občianskeho zákonníka jednoznačne vyplýva, že v prípade, ak účastníci právneho úkonu mienia svoje vzájomné povinnosti zabezpečiť pre prípad ich porušenia zmluvnou pokutou, je potrebné takúto sankciu ako zmluvnú pokutu aj označiť. Platnosť dohody o zmluvnej pokute je totiž podmienená aj všeobecnou požiadavkou zákona na určitosť a zrozumiteľnosť akéhokoľvek právneho úkonu v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

V tomto smere nemôže obstať odvolacia námietka navrhovateľky, že dojednanie o sankcii bolo urobené laikmi, nakoľko nejasne, neurčito a nejednoznačne nie je možné platne dohodnúť zmluvnú pokutu.

K odvolacej námietke navrhovateľky, týkajúcej sa nepriznania trov právneho zastúpenia za úkon právnej služby zo dňa 04.01.2012 - záverečná reč a konečné zhodnotenie skutkového a právneho stavu veci, doplnenie vyčíslenia trov právneho zastúpenia, vo výške 320,34 eur bez DPH a k nemu prislúchajúci režijný paušál vo výške 7,63 eur bez DPH, odvolací súd konštatuje, že súdu prvého stupňa bolo síce dňa 05.01.2012 doručené podanie právneho zástupcu navrhovateľky, avšak iba listiny označené ako Cestovné a náhrada straty času a špecifikácia úkonov právnej služby a potvrdenka o prijatí bola súdom

prvého stupňa vystavená dňa 04.01.2012, avšak prílohou tohto podania nie je záverečná reč a konečné zhodnotenia skutkového a právneho stavu. Navyše aj ak by bolo takto doručené ako tvrdí navrhovateľka, nešlo by o účelný úkon, za ktorý by bolo možné odmenu priznať.

Preto nie je možné odmenu za tento úkon priznať, nakoľko za úkon vyčíslenie cestovného a náhrad za stratu času a špecifikáciu úkonov právnej služby odmena advokátovi nepatrí.

K odvolacím námietkam odporcu odvolací súd konštatuje, že tieto sú nedôvodné.

Pokiaľ ide o námietku odporcu, že súd prvého stupňa sa pri svojom rozhodovaní uspokojil len s tvrdeniami navrhovateľky a ňou predloženými listinnými dôkazmi, odvolací súd konštatuje, že dôkazné bremeno súvisí s dôkaznou povinnosťou a táto povinnosť je upravená v ustanovení § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

K tvrdeniu odporcu, že mal dôkaznú núdzu z dôvodu nedostatočného času na zabezpečenie dôkazu z anglickej banky, odvolací súd konštatuje, že v zmysle ustanovenia § 120 od. 4 Občianskeho súdneho poriadku sú účastníci povinní dôkazy predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie.

Zároveň však odvolací súd konštatuje, že z okolností veci a dôkazov, predložených v konaní pred súdom prvého stupňa, jednoznačne vyplýva, že skutkový stav bol náležite preukázaný a skutočnosti, prezentované v priebehu konania sú postačujúce pre meritorne rozhodnutie vo veci tak, ako to vyplýva z napadnutého rozsudku.

Odporca v konaní nijako nepreukázal, že by bol čestné vyhlásenia, ktoré pravdivosť tvrdenia navrhovateľky potvrdzuje, podpísal pod nátlakom.

Odporca zároveň nepreukázal, že navrhovateľke zaplatená suma vo výške 2 600,- libier nemala byť splátkou pôžičky, ale mala byť peňažnou sumou, ktorú mali poskytnúť navrhovateľke rodičia odporcu za to, aby ich navrhovateľka neobťažovala nepríjemnými telefonátmi. Takéto tvrdenie odporcu v konaní nebolo preukázané a javí sa byť chabou obranou odporcu.

Súd prvého stupňa sa náležite vysporiadal so všetkými predloženými listinnými dôkazmi aj s výpoveďami svedkov a na základe týchto dôkazov dospel súd prvého stupňa k správne zisteniu skutkového stavu a k právnemu záveru.

Navrhovateľka splnila svoju dôkaznú povinnosť, čo viedlo k preukázaniu jej tvrdení v takom rozsahu, v akom súd prvého stupňa jej nároku vyhovel.

Pokiaľ sa týka odvolacej námietky odporcu, že súd prvého stupňa sa nevysporiadal s jeho návrhom na prerušenie konania, odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa potupoval správne, keď toto konanie neprerušil, a to z dôvodov uvedených v napadnutom rozsudku. K uplatneniu nároku na náhradu škody v trestnom konaní došlo až po podaní návrhu v tejto (občianskoprávnej veci), preto nebol dôvod na prerušenie konania, a teda neexistovala prekážka na pokračovanie v tomto konaní.

Zároveň navrhovateľka predložila odvolaciemu súdu rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 9To 16/2012-304 zo dňa 21.06.2012, z ktorého vyplýva, že Okresný súd Humenné svojim rozsudkom č. k. 4T/117/2011 zo dňa 20.02.2012 uznal odporcu vinného zo spáchania prečinu podvodu voči navrhovateľke v tomto konaní a okrem iného uložil obžalovanému (odporcovi v tomto konaní) nahradiť poškodenej (navrhovateľke v tomto konaní) najneskôr v skúšobnej dobe podmieneného odkladu

výkonu trestu odňatia slobody škodu, vyčíslenú poškodenou (navrhovateľkou v tomto konaní) v trestnom konaní na sumu 16 520,37 eur.

Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 9To/16/2012-304 zo dňa 21.06.2012 bol rozsudok Okresného súdu Humenné č. k. 4T/117/2011 zo dňa 20.02.2011 vo výroku o povinnosti obžalovaného (odporcu v tomto konaní) nahradiť poškodenej (navrhovateľke v tomto konaní) škodu zrušený.

Odvolačný súd v tomto rozsudku konštatoval, že k zrušeniu výroku o povinnosti obžalovaného nahradiť poškodenej škodu došlo z dôvodu, že o tomto nároku poškodenej bolo rozhodnuté v občianskoprávnom konaní, a to rozsudkom, ktorý je predmetom tohto odvolacieho konania.

Z uvedeného teda nevyplýva, že by v danom prípade existoval relevantný dôvod na prerušenie konania. Výsledok trestného konania nijako nespochybnil nárok navrhovateľky na zaplatenie dotknutej sumy. Keďže zrušením výroku rozsudku o povinnosti odporcu nahradiť poškodenej škodu v skúšobnej dobe odvolacím Krajským súdom v Prešove, stanovenej rozsudkom Okresného súdu Humenné č. k. 4T/117/2011 zo dňa 20.02.2011, nebola navrhovateľke ako poškodenej v trestnom konaní, priznaná žiadna škoda, bolo správne rozhodnuté o tejto škode -nároku v občianskoprávnom konaní.

Na základe uvedeného je odvolacia námietka odporcu o nesprávnom postupe prvostupňového súdu, keď neprerušil konanie do právoplatného rozhodnutia v trestnej veci, nedôvodná.

Keďže odvolacie dôvody navrhovateľky a odporcu nie sú spôsobilé spochybniť správne záver prvostupňového súdu, vyslovený v napadnutom rozsudku, odvolací súd napadnutý rozsudok v súlade s ustanovením § 219 Občianskeho súdneho poriadku ako vecne správny potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.